PATVIRTINTA
Vyriausiosios rinkimų komisijos
2008 m. rugsėjo 24 d. posėdyje

Vyriausioji rinkimų komisija, apibendrindama atsakymus į gaunamus paklausimus ir siekdama sudaryti palankesnes sąlygas politinėms partijoms bei kandidatams kuo plačiau skleisti politinę reklamą ir sumažinti galimų ginčų kilimo prielaidas, parengė ir skelbia rekomendacijas dėl išorinės politinės reklamos. Pagal Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo 3 straipsnio 11 dalį Vyriausiosios rinkimų komisija neturi teisės aiškinti rinkimų įstatymų, todėl šiomis rekomendacijomis išsako savo nuomonę.

REKOMENDACIJOS
DĖL IŠORINĖS POLITINĖS REKLAMOS

1. **Politinė reklama** – valstybės politiko, politinės partijos, jos nario, politinės kampanijos dalyvio vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar kitokį atlygį arba kaip auka viešai skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu siekiama propaguoti politinę partiją, jos narį ar kandidatą. Politinė reklama laikoma išorine politine reklama, jeigu ji skelbiama viešose vietose, pastatuose (laiptinėse, liftuose, koridoriuose ir kt.) ar ant jų, transporto priemonėse ar ant jų.

2. Išorine politine reklama nelaikoma įprastinio pobūdžio informacija, kuria nesiekiama paveikti rinkėjų motyvacijos balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu nesiekiama propaguoti politinę partiją, jos narį ar kandidatą, ir tokioje informacijoje neturi būti skelbiama kandidato nuotrauka, politinės partijos ir / ar kandidato rinkimų numeris, rinkiminis šūkis bei raginimas balsuoti. Prie tokios įprastinio pobūdžio informacijos galėtų būti priskiriami kvietimai į susitikimą su politine partija ar kandidatu, partijos štabo informacija, (nurodant datą, laiką, vietą, susitikimo dalyvius, kontaktinius telefonus ir pan.) tačiau joje negali būti agitacinio poveikio rinkėjui ir ji turi būti informacinio pobūdžio. Tokios informacijos skleidimas neturi pažeisti teisės aktais nustatytos tvarkos.

3. Seimo rinkimų įstatymas nereglamentuoja politinės reklamos turinio, tačiau primintina, kad politinei reklamai yra taikomi ir kitų įstatymų reikalavimai, t.y. dėl nesantaikos kurstymo, kvietimo smurtauti, šmeižto, garbės ir orumo bei kitų žmogaus teisių pažeidimų.

4. Mitingai, susirinkimai, lankstinukų dalinimai ir kitokie panašaus pobūdžio renginiai nėra laikomi išorine politine reklama ir yra reglamentuojami kitais įstatymais. Tačiau mitinguose ir kituose renginiuose naudojamus skydus, stendus, vėliavas ir kitokią atributiką, agituojančią balsuoti už politinę partiją ir / ar kandidatą, renginio organizatoriai po renginio privalo nedelsiant pašalinti iš viešos vietos savomis lėšomis.

5. Rinkimų štabo informacinė iškaba (lenta) nelaikytina išorine politine reklama, kai ji yra pakabinta ant pastato (patalpos ar kitur), kuriame ir yra pats štabas. Rinkimų štabo iškaboje gali būti ši informacija: politinės partijos pavadinimas ir / ar kandidato pavardė, partijos logotipas, darbo laikas ir kontaktinė informacija, tačiau negali būti kandidato ir / ar partijos rinkimų numerio, kandidato nuotraukos, reklaminio šūkio, raginimo balsuoti ar kitų politinės reklamos požymių turinčių ženklų. Rekomenduojame laikytis valstybinių įstaigų iškaboms keliamo reikalavimo, kad iškabos matmenys būtų 40 x 60 cm.

6. Išorinė politinė reklama gali būti skelbiama tik specialiose tam skirtose vietose. Šias vietas rinkimų apygardos komisijai tvirtinti pateikia savivaldybės administracijos direktorius. Todėl, išorinė politinė reklama leistina tik rinkimų apygardos komisijos patvirtintose vietose.

7. Apygardos rinkimų komisija privalo užtikrinti, kad vietos išorinei politinei reklamai būtų tinkamai įrengtos, stendai, skydai turi būti tinkami naudoti. Jeigu nėra užtikrintas tinkamas išorinės politinės reklamos įrengimas ir sklaida, apygardos rinkimų komisija privalo to pareikalauti.

8. Išorinės politinės reklamos vietas įrengia savivaldybė savo lėšomis.

9. Kiekvienoje politinės reklamos vietoje visiems kandidatų sąrašams ir tos vienmandatės rinkimų apygardos kandidatams (partijos išdėstomos pagal numerius, kandidatai – pagal abėcėlę) yra skiriamas vienodas plotas. Šis plotas kiekvienam turi būti ne didesnis kaip A2 formato.

10. Kiekvienos rinkimų apylinkės teritorijoje turi būti ne mažiau kaip viena speciali vieta išorinei politinei reklamai.

11. Išorinė politinė reklama gaminama ir skelbiama savarankiškų politinės kampanijos dalyvių lėšomis.

12. Rinkimų agitacijos laikotarpiu draudžiama įrengti ir skleisti išorinę politinę reklamą:

1) ant statinių, kuriuose veikia valstybės valdžios, teisėsaugos, kitos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos;

2) ant transporto priemonių ir viešajame transporte;

3) automobilių keliuose ir jų sanitarinės apsaugos zonose, taip pat gatvėse ir prie jų, jeigu ji gali užstoti technines eismo reguliavimo priemones, kelio ženklus, pabloginti matomumą, akinti eismo dalyvius, atitraukti jų dėmesį ir taip kelti pavojų eismo dalyviams, taip pat draudžiama naudoti reklamą, imituojančią kelio ženklus;

4) ant skulptūrų ir paminklų;

5) 50 metrų atstumu aplink pastatą, kuriame yra balsavimo patalpa;

6) neturint žemės, statinių ar kitų objektų, ant kurių ar kuriuose ji įrengiama, savininko sutikimo;

7) apygardos rinkimų komisijos nepatvirtintose vietose.

13. Apygardų rinkimų komisijos negali šių rekomendacijų 12 punkte išvardintų vietų patvirtinti kaip tinkamų išorinei politinei reklamai.

14. Todėl visos vietos, kuriose norima skelbti išorinę politinę reklamą, turi būti patvirtintos apygardos rinkimų komisijos. Jeigu komisija nėra patvirtinusi tokios vietos, išorinę politinę reklamą skelbti draudžiama.

15. Jeigu išorinė politinė reklama skelbiama ne specialiose išorinei politinei reklamai skirtose vietose, asmenys, pažeidę įstatymą, turi būti patraukiami administracinėn atsakomybėn (administracinės teisės pažeidimo protokolą surašo rinkimų komisijų nariai), o savivaldybės administracijos direktorius privalo užtikrinti, kad tokia reklama būtų nedelsiant nuimta.